

SLOVENSKÁ REKTORSKÁ KONFERENCIA

<http://www.euba.sk>

Financovanie a rozpočet vysokých škôl v SR

Rudolf SIVÁK

Ekonomická univerzita v Bratislave

Obsah

1. Vysokoškolské vzdelávanie v SR
2. Financovanie vysokoškolského vzdelávania v SR

SLOVENSKÁ REKTORSKÁ KONFERENCIA

<http://www.euba.sk>

1. Vysokoškolské vzdelávanie v SR

Štruktúra vysokoškolských vzdelávacích inštitúcií

- ✓ verejné vysoké školy (20)
- ✓ štátne vysoké školy (3)
- ✓ súkromné vysoké školy (13)
- ✓ zahraničné vysoké školy (4)

SLOVENSKÁ REKTORSKÁ KONFERENCIA

Počet študentov verejných vysokých škôl podľa stupňa a formy štúdia v akademickom roku 2011/2012

Stupeň	Prvý a druhý		Tretí		Spolu
Vysoká škola	denná	externá	denná	externá	
Verejné VŠ					
UK Bratislava	20 943	4 183	1 591	1 083	27 800
STU Bratislava	15 770	275	1 198	493	17 736
TU Košice	11 743	2 592	541	448	15 324
UKF Nitra	8 107	3 597	254	253	12 211
UMB Banská Bystrica	7 702	4 028	267	178	12 175
EU Bratislava	8 964	2 144	253	223	11 584
ŽU Žilina	8 981	1 853	383	231	11 448
PU Prešov	6 722	2 636	219	294	9 871
SPU Nitra	6 892	2 512	245	176	9 825
UPJŠ Košice	7 114	945	361	307	8 727
KU Ružomberok	4 216	3 123	176	243	7 758
TvU Trnava	4 178	2 434	188	268	7 068
UCM Trnava	4 148	1 158	79	60	5 445
TU Zvolen	3 223	1 398	154	103	4 878
TUAD Trenčín	2 812	1 527	85	18	4 442
UJS Komárno	1 542	657	14	7	2 220
UVLF Košice	1 783	121	120	66	2 090
VŠMU Bratislava	978	0	68	60	1 106
VŠVU Bratislava	582	0	65	25	672
AU Banská Bystrica	535	0	35	43	613
Verejné VŠ spolu	126 935	35 183	6 296	4 579	172 993

Zdroj: Výročná správa o stave vysokoškolského školstva na Slovensku za rok 2011

SLOVENSKÁ REKTORSKÁ KONFERENCIA

Počet študentov súkromných vysokých škôl podľa stupňa a formy štúdia v akademickom roku 2011/2012

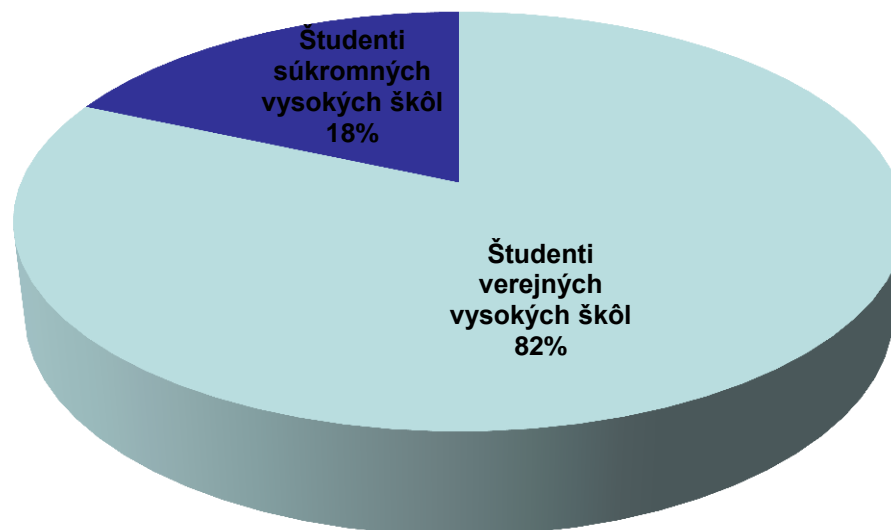
Stupeň	Prvý a druhý		Tretí		Spolu
Vysoká škola	denná	externá	denná	externá	
Súkromné VŠ					
VŠZaSP Bratislava	2 372	11 328	120	442	14 262
DTI Dubnica	16	5 128	0	0	5144
PEVŠ Bratislava	2 414	2 351	59	206	5030
VŠEMVS Bratislava	717	3 949	0	0	4666
VŠBM Košice	1 733	1 458	0	0	3191
VŠ Sládkovičovo	697	2 158	0	48	2903
VŠM Trenčín	1 102	611	1	17	1731
VŠMP ISM Prešov	553	509	0	0	1062
SVŠ Skalica	405	537	9	14	965
BISLA Bratislava	58	0	0	0	58
HUAJA Banská Štiavnica	11	4	0	0	15
AM Bratislava	10	0	0	0	10
Súkromné VŠ spolu	10 088	28 033	189	727	39 037

Zdroj: Výročná správa o stave vysokoškolského školstva na Slovensku za rok 2011

SLOVENSKÁ REKTORSKÁ KONFERENCIA

Porovnanie počtu študentov verejných a súkromných škôl v akademickom roku 2011/2012

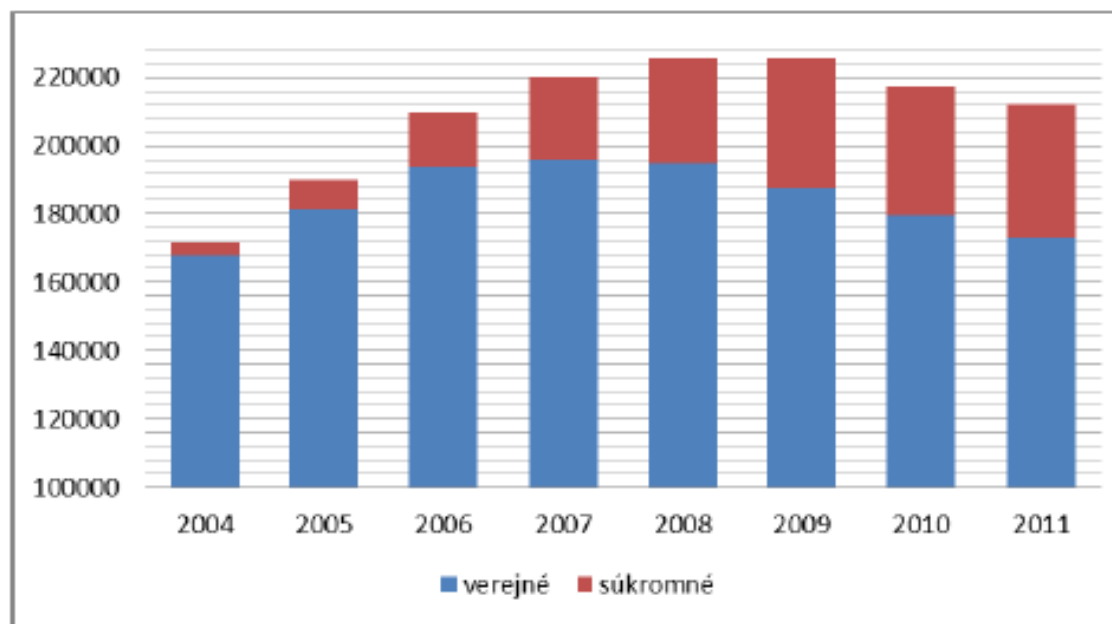
Zdroj: Výročná správa o stave vysokého školstva na Slovensku za rok 2011

SLOVENSKÁ REKTORSKÁ KONFERENCIA

<http://www.euba.sk>

Vývoj počtu študentov na verejných a súkromných vysokých školách

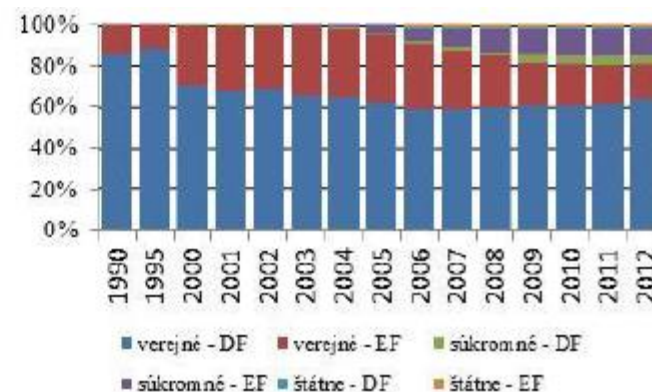
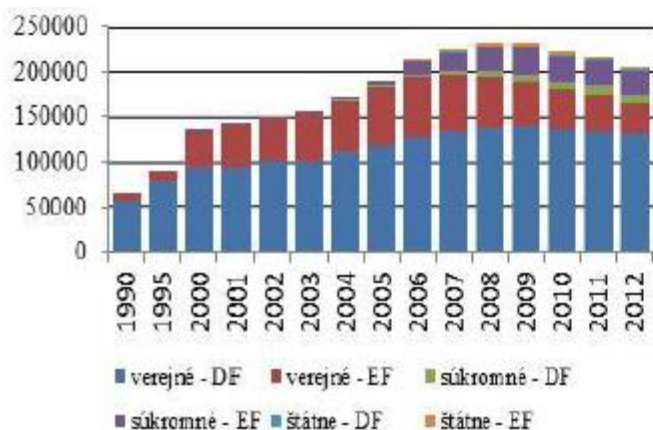

Zdroj: Výročná správa o stave vysokého školstva za rok 2011

Vývoj počtu študentov a ich štruktúra z pohľadu typu vysokej školy a formy štúdia

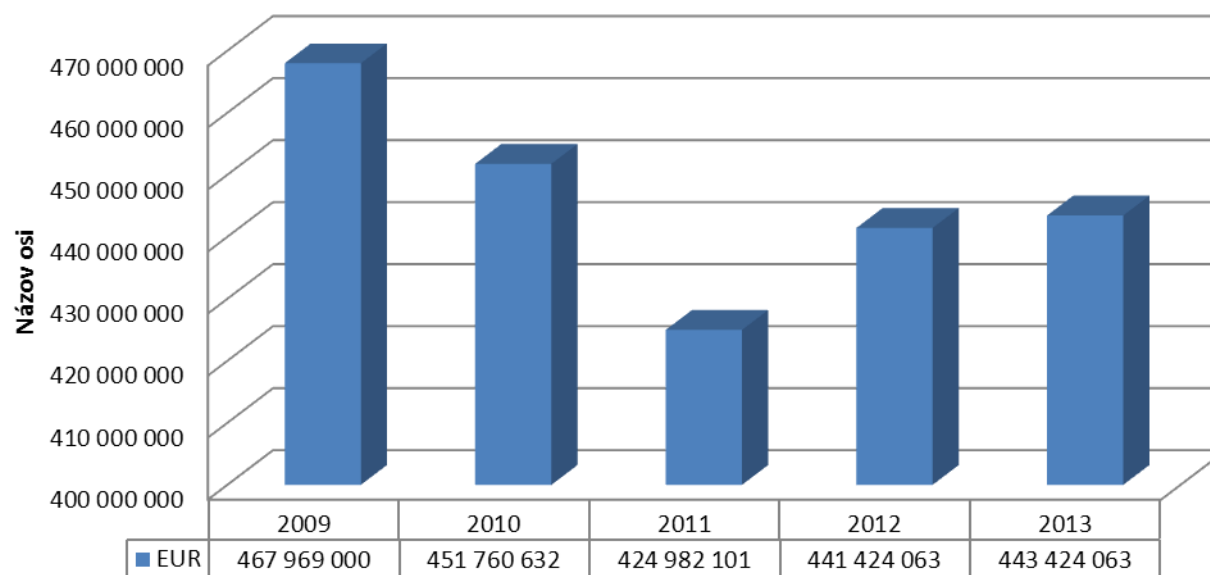
Zdroj: UIPŠ, štatistická ročenka

SLOVENSKÁ REKTORSKÁ KONFERENCIA

<http://www.euba.sk>

**Objem dotácie pre verejné vysoké školy v SR za roky
2009 - 2013**

Zdroj: vlastné spracovanie

SLOVENSKÁ REKTORSKÁ KONFERENCIA

<http://www.euba.sk>

2. Financovanie vysokoškolského vzdelávania v SR

Financovanie vysokého školstva je osobitne upravené pre verejné vysoké školy, štátne vysoké školy a súkromné vysoké školy. Pôsobenie zahraničných vysokých škôl nie je financované z prostriedkov štátneho rozpočtu.

Štátne vysoké školy sú napojené svojim rozpočtom na kapitolu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, v ktorého sú pôsobnosti, a sú financované ako štátne príspevkové alebo rozpočtové organizácie.

SLOVENSKÁ REKTORSKÁ KONFERENCIA

<http://www.euba.sk>

1. Verejné vysoké školy hospodária ako verejnoprávne inštitúcie typu „verejná vysoká škola“. Zmena formy ich hospodárenia sa uskutočnila najmä v roku 2002 vysokoškolským zákonom. V rámci tejto transformácie sa uskutočnili najmä nasledujúce zmeny

a. prechod na viaczdrojové financovanie vrátane nového spôsobu hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu,

b. zmena v oblasti vzťahu vysokých škôl k majetku,

c. prechod na rozpočtovanie výnosov a nákladov a na aktuálne účtovníctvo.

Najvýraznejšou zmenou v prvej skupine je skutočnosť, že vysokoškolský zákon už negarantuje vysokej škole pokrytie všetkých výdavkov potrebných na jej činnosť zo štátneho rozpočtu. Vysoká škola si je povinná časť finančných prostriedkov na svoju činnosť získať vlastnými aktivitami

2. V prípade súkromných vysokých škôl spôsob ich hospodárenia závisí od právnej formy právnickej osoby, ktorej bol udelený štátny súhlas na pôsobenie ako súkromná vysoká škola (v súčasnosti sú súkromné vysoké školy spoločnosti s ručením obmedzením, neziskové organizácie a akciové spoločnosti). Súkromné vysoké školy môžu byť financované z kapitoly ministerstva školstva, nárok majú len na poskytnutie dotácie zabezpečujúcej nároky študentov na ich sociálnu podporu, to je poskytovanie sociálnych štipendií. V prípade dotácie na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov, dotácie na rozvoj vysokej školy a dotácie na výskumnú, vývojovú alebo umeleckú činnosť je potrebné, aby súkromná vysoká škola o takúto dotáciu požiadala a aby s jej poskytnutím súhlasila vláda SR.

a) Dotácia na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov

Pri určovaní dotácie na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov sa zohľadňuje počet študentov, počet absolventov, ekonomická náročnosť študijných programov, začlenenie vysokej školy, kvalita, uplatnenie absolventov v praxi a ďalšie hľadiská súvisiace so zabezpečením vzdelávacieho procesu.

V počte študentov sa nezohľadňujú študenti, ktorí uhrádzajú školné.

Určovanie tejto dotácie je založené na kombinácii vstupných ukazovateľoch (počet študentov, objem finančných prostriedkov získaných na nevýskumné granty zo zahraničia) a výstupných ukazovateľoch (počet absolventov, počet publikačných výstupov, počet vyslaných študentov na akademickú mobilitu, a pod.). Časť dotácie sa poskytuje paušálne – na rok 2013 každej verejnej vysokej škole bolo poskytnutých 100 tis. eur na zabezpečenie základnej prevádzky, časť na základe osobitných pravidiel – napr. financovanie klinických praxí študentov. Súčasťou tejto dotácie sú aj kapitálové transfery na rekonštrukciu, opravu, ale aj výstavbu budov.

Rozdeľovanie tejto dotácie je založené na súťažnom princípe.

SLOVENSKÁ REKTORSKÁ KONFERENCIA

<http://www.euba.sk>

Doterajšia prax je založená na tom, že vysokým školám sú zohľadňovaní vo výkone všetci študenti, ktorí neuhrádzajú školné, teda ministerstvo nevyjednáva s vysokými školami o počte študentov, na ktorých bude poskytovať dotáciu zo štátneho rozpočtu.

- pri rozpisovaní tejto dotácie sa zohľadňujú aj publikačné a umelecké výstupy vysokej školy,
- jeden milión eur sa rozpisuje podľa úspešnosti vysokej školy získať granty zo zahraničia (nie výskumné), ďalší milión eur sa rozpisuje podľa úspešnosti vysokej školy na mobilitách študentov a atraktivite pre cudzincov.

SLOVENSKÁ REKTORSKÁ KONFERENCIA

<http://www.euba.sk>

- v systéme financovania existuje aj kategória špecifík, ktoré slúžia na financovanie činností vysokej školy súvisiacej s vysokoškolským vzdelávaním, ktoré nie sú zohľadnené pri výkonovom financovaní. alebo slúžia širšej časti populácie. Ide napríklad o botanické záhrady, knižnice s osobitným postavením
- v rámci špecifík sa poskytujú finančné prostriedky aj na vybrané praxe študentov, v súčasnosti na klinické praxe, pedagogické praxe, formáciu študentov a praktickú výučbu študentov poľnohospodárskych a veterinárskych smerov.
- v roku 2011 došlo k presunu časti finančných prostriedkov, ktoré boli dovtedy poskytované v rámci dotácie na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov, do dotácie na výskumnú, vývojovú a umeleckú činnosť.

b) Dotácia na výskumnú, vývojovú a umeleckú činnosť

Dotácia na výskumnú, vývojovú a umeleckú činnosť slúži na inštitucionálnu podporu vysokých škôl v ich v uvedených druhoch činností. Postupne sa vyvíjali ukazovatele, na základe ktorých sa vypočítava objem finančných prostriedkov pre jednotlivé verejné vysoké školy. Súčasťou tejto časti dotácie sú aj vnútorné grantové agentúry VEGA a KEGA, ktoré sú súčasťou inštitucionálneho systému podpory, ale vysokým školám sa v rámci nich pridelujú finančné prostriedky na základe podpory projektov. Financovanie prostredníctvom systémov VEGA a KEGA malo v roku 2012 v rámci tejto dotácie podiel 8,14 % na finančných prostriedkoch poskytnutých v rámci tejto dotácie.

SLOVENSKÁ REKTORSKÁ KONFERENCIA

<http://www.euba.sk>

Pri rozpise dotácie na prevádzku a rozvoj infraštruktúry pre výskum a vývoj v roku 2013 sa použije výkon vo výskume odvodený od nasledujúcich výkonových parametrov:

- a) výsledky hodnotenia kvality výskumnej činnosti vysokej školy podľa poslednej komplexnej akreditácie (so zohľadnením priemernej výskumnej kapacity jednotlivých vysokých škôl za hodnotené obdobie) (váha 0,45),
- b) podielu vysokej školy na objeme finančných prostriedkov získaných v rokoch 2010 a 2011 na výskumné granty zo zahraničia (váha 0,10),
- c) podielu vysokej školy na objeme finančných prostriedkov (bežné transfery) získaných v rokoch 2010 a 2011 na výskumné granty zo štátneho rozpočtu a z iných domácich zdrojov (okrem štátnych programov), (váha 0,10),
- d) podielu vysokej školy na priemernom počte doktorandov v dennej forme doktorandského štúdia po dizertačnej skúške v kalendárnom roku 2011 (váha 0,10),
- e) podiel vysokej školy na publikačnej činnosti (váha 0,225),
- f) podiel vysokej školy na umeleckej tvorbe (váha 0,025).

c) Dotácia na rozvoj

Dotácia na rozvoj má najmenší podiel na objeme poskytovaných dotácií. Reálne sa v ostatných rokoch nepoužíva na financovanie rozvojových projektov jednotlivých vysokých škôl.

Systém je nastavený tak, že vysoké školy predkladajú svoje rozvojové projekty, ktoré sú posudzované z pohľadu dlhodobého zámeru ministerstva a vysokej školy, a na základe kvality projektov a ich väzby na uvedené dokumenty sú podporené vybrané projekty.

d) Dotácia na sociálnu podporu študentov

Dotácia na sociálnu podporu študentov slúži na zabezpečenie sociálnej podpory študentov poskytovanej vysokými školami. Ide o sociálne a motivačné štipendiá, príspevky na ubytovanie a stravovanie študentov, podporu ich športových, kultúrnych a pastoračných aktivít.

Takmer polovicu dotácie na sociálnu podporu študentov v roku 2012 tvorila dotácia na sociálne štipendiá. Tieto finančné prostriedky vysoká škola len prerozdeľuje a poskytuje študentom podľa všeobecne záväzných právnych predpisov a nemôže ich využívať na riešenie vlastných potrieb.

SLOVENSKÁ REKTORSKÁ KONFERENCIA

<http://www.euba.sk>

Iné

Okrem dotácií vysokým školám, ministerstvo zabezpečuje financovanie akademickej informačnej siete SANET, prevádzku a rozvoj finančného informačného systému vysokých škôl SOFIA, či činnosť reprezentácie vysokých škôl a Akreditačnej komisie.

Viaczdrojové financovanie

Verejné vysoké školy majú možnosť získavať aj vlastné zdroje na svoju činnosť a dotácia zo štátneho rozpočtu zabezpečuje len časť ich potrieb. Časť týchto zdrojov tvoria úhrady študentov (ubytovanie a stravovanie, školné a poplatky spojené so štúdiom), ďalšiu časť získavajú vysoké školy z podnikateľskej činnosti, prípadne z grantov z nadácií a zo zahraničia.

V rámci rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu sú niektoré ukazovatele (objem získaných zahraničných grantov), ktoré motivujú vysoké školy k aktívnemu získavaniu ďalších zdrojov.

Výnosy verejných vysokých škôl

- dotácie zo štátneho rozpočtu,
- školné,
- poplatky spojené so štúdiom,
- výnosy z ďalšieho vzdelávania,
- výnosy z majetku,
- výnosy z duševného vlastníctva,
- výnosy z vlastných finančných fondov,
- ostatné.

SLOVENSKÁ REKTORSKÁ KONFERENCIA

Objem finančných prostriedkov pridelených VŠ v r. 2013

	Výška dotácie	Výška dotácie na bežné výdavky	Výška dotácie na kapitálové výdavky
1. Podprogram 077 11 - Poskytovanie vysokoškolského vzdelávania a zabezpečenie prevádzky vysokých škôl	233 341 471	225 841 471	7 500 000
2. Podprogram 077 12 - Vysokoškolská veda a technika, v tom tom:	144 626 231	142 626 231	2 000 000
a) Prvok 077 12 01 - Prevádzka a rozvoj infraštruktúry pre výskum a vývoj	132 831 569	132 831 569	0
b) Prvok 077 12 02 - Úlohy základného výskumu na vysokých školách iniciované riešiteľmi (VEGA)	9 302 662	7 302 662	2 000 000
c) Prvok 077 12 05 - Úlohy výskumu a vývoja na vysokých školách pre rozvoj školstva v stanovených oblastiach iniciované riešiteľmi (KEGA)	2 492 000	2 492 000	0
3. Podprogram 077 13 - Rozvoj vysokého školstva	5 994 692	5 494 692	500 000
4. Podprogram 077 15 - Sociálna podpora študentov vysokých škôl, v tom:	59 461 669	59 461 669	0
a) Prvok 077 15 01 - Sociálne štipendiá	28 000 000	28 000 000	0
b) Prvok 077 15 02 - Motivačné štipendiá	9 099 022	90 999 022	0
c) Prvok 077 15 03 - Podpora stravovania, ubytovania, športových a kultúrnych aktivít študentov a pastoračných centier	22 362 647	22 362 647	0
Objem finančných prostriedkov pridelených VŠ v r.2013	443 424 063	433 424 063	10 000 000

Zdroj: Metodika rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám na rok 2013

Použitá literatúra:

- Výročná správa o stave vysokého školstva na Slovensku za rok 2011
- Správa o stave školstva na Slovensku na verejnú diskusiu
- Ústav informácií a prognóz školstva, štatistická ročenka

SLOVENSKÁ REKTORSKÁ KONFERENCIA

<http://www.euba.sk>

Ďakujem za pozornosť!